

దృశ్యశ్రవణం

రాయలపేటలో వల్లె అది.

వల్లెవాసులందరూ మాట ముల్లె నర్తుకొని ప్రయాణమవుతున్నారు. తినటానికి తిండిలేక లాగటానికి వీరులేక ఏ ఏటి కాయేడు భగవంతునిమీద భారంపేసి పుట్టివ వల్లెను ఆ పరిసరాలను అంటపెట్టు

కొని ఇంతవరకు జీవిస్తు వచ్చారు. కాని ఈ ఏడు తాగటానికి గుక్కెడు నీళ్లు కూడా లేకపోవటం వల్ల ఉన్న ఉండు వదిలిపెడుతున్నారు.

కొంవలోనుండి బయటికి వచ్చిన నరిసిగాడు ఆకాశం వైపు చూశాడు. అక్కడక్కడ వల్లెని మబ్బులు

తేలయాడుతున్నాయి. వాని ముమ్మర అకాశావం తలక్కుసుంది.

“అయ్యో”, ఇక కళ్ళెయ్యనా? అని అనినాని నరిసిగాని కొడుకు అప్రమీద సామాను బట్టితూ.

అంతలోనే ఎదురుగా ఉన్న ముత్తాలు కొంవలో నుండి రంగి ఏడ్చులు వినిపించాయి. ఎముకలగూడులా ఉన్న కొడుకు శవాన్ని ముత్తాలు బయటికి తెచ్చాడు. నరిసిగాడు శవం దగ్గరగా వెళ్ళిచూశాడు. శవంమీద నడుముకు కట్టిన పాతగుడ్డ తప్ప ఏమీలేదు. రెండు పెదవులమధ్య ఎండిపోయిన నాలికతో ముఖం వికృతంగా కనిపిస్తూంది. రంగి శవంమీదవడి లబోదిబో మంటున్నది.

“ఓ పేయ్ ఎందుకూ గొంతు చింనుకొంటా.

వారి అనుభవం ఇది కూడా గుక్కడు ఏళ్లు తొలిన" అని వెళ్ళి మందలించి తనతో ముత్యాలు ఏటవైపు పోయారు.

"వెదబాలు గారి ఇంటవైపు వెళ్ళుతున్న వరిసిగాడు దిన్న గుడిసె ముందు నిలిచి "గంగి గంగమ్మా!" అని పిలిచాడు.

"ఎవరు?" అంటూ తోపిలిపండి గంగి పైన స్వకంత్ అంది. తోపిలికి వచ్చిన వరిసిగాడిని చూసి "ఏమీ వరవన్నా?" అంది.

"ఏదే అందరూ అక్కడ మూట, ముల్లె సర్దుకొని ఉండిన ఎల్లిపోతుంటే నీవు మునుగు తప్పి పడుకోవ్వావు?"

"నేను రాతం నడవ్వా. మావతోపాటే నేను పిల్లలండ్" అంది ఆయాశండుతూ గంగి.

వరిసిగాడు గంగి అన్నచూసి "గంగులు రేటి సేసిన మని గుక్కడు ఏళ్లు కూడా ఏక్కకుండా పోయాయి" అంటూ అక్కడ నింక వెదబాలుగారి ఇంటవైపు కలితాడు.

"ఏరా, వరిసిగా నీవు రావలందా?" అని వెదబాలు అడిగాడు.

"వస్తున్నా వెదబామా! అని వరిసిగాడు అన్నాడు. కానీ గంగులు వెళ్ళామే రావలంది బాలు" అన్నాడు తిరిగి.

"రాత్రి ఏం జరిగింది అనుకోవ్వావు వరిసిగా! ఆ గంగులు తావోనికి కాళ్ళు రప్పలు వేసి పారి పోయారు.

"ఎంత వావలు రావోయినా, గుక్కడు ఏళ్లు తొలికే ఈ బావిలో కూడా రాళ్ళు రప్పలు వేసి ఆ గుక్కడు ఏళ్లు తోకుండా సేపిచాడు!

"ఇంతమంది వోడుకోట్టిన ఆ దుర్మార్గుడు రాసి కాల్చిపోస్తాను" అన్నాడు పొడువంగా వెదబాలు. మూటలు తే అన్నాడు కాని రోపం వెదబాలు గుండె దడదడ లాడింది వాడు అనుకున్నంత పని చేస్తాడని.

చింతగ్లవల్లి వాయుడి గోమయింది?

గుంకుల్లి పిలిచి "ఒరేయీ! ఆ వాయుడు మనతో పోటీ వస్తున్నాడు, చూడరా అన్నాడు, ఒకపారి." అంటే!

మరుసటి రోజు వచ్చానుండి తిరిగి వస్తున్న వాయుల్ని పట్టుకొని "మా వెదబాలుకే పోటీ సేళ్ళున్నావని! మా వెదబాలు మాట కెదురుపెప్పి అతివ మడిసి లేడు" అంటూ వాయుడి వెద పట్టుకొన్నాడు గంగులు.

"గంగులూ ఏకేం అవకారం చేకామ రా నేను? వచ్చి వదిలిపెట్టు. నీ కింత డబ్బుకావాండా ఇస్తాను. వచ్చి వదులుతా" అని ప్రతిమాళాడు వాయుడు.

"మా వెదబాలుమాట కాదని అతివ మడిసి ఈవెంపంతో లేడు, ఉన్నా అదితం నేం కొరగానిందే" అంటూ తం వరికేశాడు.

గంగులు అనుకున్నాడంటే ఎరివైవా వరే నిలుచుటా వరికేశాడు. కుటుంబంలో ఉన్న వాడిని ఏదీ ఏంవేరుకు ఐదు వచ్చున్నట్లు పడుకున్నాడు. వాడి చేస్తున్న అంతే చాలా కఠినంగా ఉంటాయి. రంగ మణి కూతురు ఏడయ్యారో కూడా అంతే జరిగింది.

గుక్కడు నీళ్లు దొరక్క సంసారాన్ని గంపకెత్తుకుపోవడం పూదయవిదారకంగానే కనిపిస్తుంది. అలా ప్రవాసానికి పయనమైన అబలలపై కక్షగట్టిన రాక్షసాన్ని మానవహృదయం కవించదు. కానీ రాక్షసాన్ని సైతం మాతృహృదయం కవించి, అమృతత్వాన్ని అందించగలదు.

"మికెందుకు వెదబాలు ఇవారం. మూడో రేటికి కల్లా మీ కాళ్ళ ముందు వడయకపోతే ఈదుసిన ఈర గంగులుకాదు" అంటూ మీసం వెలిపెట్టాడు.

అన్నట్లుగానే మూడో రాత్రికి రంగమణి కూతుర్ని తన పొడం ముందు వడవేసి "వెదబామా, అదొచ్చిన ఆ ముసలిదాని గొంతు మరిమి దీన్ని తేవెత్తుకోవ్వావు" అంటూ తనతో చెప్పి "ఇదిగో గుట్టుమట్టుకాకుండా మా వెదబాలు పెప్పినట్టు ఇసుకో. రూకలు వీ ఒళ్ళో గలగలంలాతాయి! చెట్టు సేసి, మీ తల్లి గలేసేకు" అంటూ గుడ్డురిమి చూశాడు.

ప్రతి ఏడయ్యంలోను అంతేవాడు. బాగ తాగాడా వడమిచేస్తాడో వాడికే తెలియదు! ఆ వంతుంమ్మ నెం రోజుం పసికండును పొడిచి చంపాడు.

నిప్పుటి వాడి ఆకారం రాత్రి తనకు ఏద్ర రాచిచ్చింది కాదు. కళ్ళు మూసుకోంటే మరింత ఏక్కతంగా ఆగ్రసించేది వాడి ఆకారం! "వెదబామా" అంటూ ఏడికిలి బిగించి వేంమీద ఆడుగు పెట్టిన వాడి మూలకాయం పైకి లేవమము, వల్లని శరీరంలోని రక్తనాళాలు పొంగుము, పళ్ళు పలువలమంతు కొరకలము తన శరీరాన్ని జందరింపజేశాయి.

"నీ . . . నీ" అంటూ కళ్ళు మూసుకోవ్వాడు వెదబాలు. అయివా వాడి ఆకృతి మరోచూడు అతని మదిలో మిదిలింది. నిప్పుటి సంఘటన మరి మరి క్షావకానికి వచ్చింది వెదబాలుకు.

"వెదబామా! వెదబామా!" అంటూ పరిగెత్తుకు వచ్చాడు గంగులు.

పడక కుర్చీలో కూర్చుని తావీగ సిగరెట్టు వెలిగిస్తున్న వెదబాలు వాడిని చూసి "ఏం రా? ఏం జరిగింది, అంత అనేక పడుతున్నావు?" అని అడిగాడు.

"మా ముసలిదాని గొంతుండుకోవోయి నాలికి ఏడవ కట్టింది వెదబామా. గుక్కడు ఏళ్ళు కావాలి!" అని వెదబాలు వడిగాడు గంగులు.

వోట్ల వెలుగుతున్న సిగరెట్టు తీసి "ఏళ్ళా?" అన్నాడు అక్కర్యంగా వెదబాలు.

"పొద్దన గంగి వచ్చి ముంతలో పోయించుకొని పోయిందిగా!" అన్నాడు మళ్ళీ సిగరెట్టు వోట్ల ఉంచుకొని గుసమని పొగవదలాడు వెదబాలు.

"మరితాని పాం గులుగులుంబుట్టి వెదబాలు. గుక్కడు ఏళ్ళ తోపితే వచ్చిపోతాది."

"తిమూనికి తిండికేక, తాగునికి ఏళ్ళ తో పిళ్ళో చాలా మంది ప్రాణాలు పోతున్నాయి. అడ్డమయిన వాళ్ళందరికీ ఏళ్ళు కావాలంటే నేనేమి చెరువు తప్పకున్నానా?" అంటూ మాటిగా వాడి ముఖంలోనికి చూశాడు వెదబాలు.

"వెదబామా!" అంటూ అరిచాడు గంగులు.

"వెదబామా! నేను . . . నే నెలాంటివాడో నీ కెరుకే! వచ్చి రగతం తాగేసిన ఈర గంగులని!" అంటూ వెదబాలు వైపు కోపంగా చూశాడు. వాడి కళ్ళు నిప్పులు కక్కుతున్నాయి. క్రోధంలో వాడి మూఠడిపామంతా వణకజొచ్చింది.

"నీ నెలాంటివాడో నాకు బాగా తెలుసు. నా మోచేలి కింద ఏళ్ళు తాగేవాడిని వాకలి కింద చెప్పు లాంటి వాడిని!" అంటూ గంగులువైపు చూసి తేలికగా నవ్వాడు వెదబాలు.

"వెదబాలు!" అంటూ సింహంలా గర్జించాడు గంగులు. ఆ ప్రయత్నంగా వాడిచేతివేళ్ళు ముడుచు కున్నాయి.

"ఒరే గంగులూ, ఎన్ని గుండెలు రా నీకు వచ్చే బెదరిస్తావు? అని హూంకరించాడు వెదబాలు.

"వెదబామా! వెదబామా! మీ కాళ్ళట్టుకుంటాను గుక్కడు ఏళ్ళు ఇప్పించండి" అంటూ వెదబాలు కాళ్ళమీద వడి బతిమాలుపోగాడు గంగులు.

"ఒరేయీ చెప్పింది ఏక్కామా!" అంటూ కాళ్ళు విడిపించుకోబోయాడు వెదబాలు.

అంతలోనే గంగుడి వెళ్లం అక్కడికి వరుగెత్తుకొచ్చి "మావ! మావ ముసలిదాని పాణం . . ." అంటూ ఏదో చెప్పబోయింది.

"అ!" అంటూ గంగులు వెదబాలు కాళ్ళు వదిలి గుడిసెవైపు పరుగెత్తాడు.

పరిగెడుతున్న గంగుల్ని వాడి వెళ్ళాల్సి రెండు నిమిషాలు అలాగే నిలబడి చూశాడు. ఆ తరవాత ఇంటిలోనికి వెళ్లి తలుపులు గడియపెట్టుకున్నాడు. అప్పటికి గాని అతని గుండె దడ తగ్గ లేకపోయింది.

పరిచేమ నిమిషాలు గడిచాయి. "వెదబామా" అన్న గంగులి కేక మళ్ళీ వినిపించింది. తలుపులు తీయకుండా ఉండిపోయాడు వెదబాలు.

"వెదబామా, నా తల్లిని పట్టుకెట్టుకున్నావు. నా తల్లిమీద ఆన వెదబామా. నా తల్లి పాణం తీసిన నిప్పు నిలుపునా సరికి పోతేయకపోతే నా పేరు సిన యార గంగులు కాదు. ఐదుటికే రా వెదబామా!" అంటూ తప్పులమీద తేక్కింది కాళిలో బాధపిగాడు. అనేకం రోమ, దేవులతోను వాడు తుమిల్లిన వాడివలె తిరిగి పోతున్నాడు. ఆ ప్రయత్నంగా ఏడికిలి బిగించి పళ్ళు పలువలమని కొరుకుతున్నాడు.

"ఈ సిన యార గంగులి మా నాగుపాము మా వెదబాలు. రేపిటికి నీ పాణాలు తీయబోతే నా తల్లి కడుపున నేను పుట్టనను!" అని తుతం చేసి వెళ్లి పోయాడు గంగులు.

వాడు వెళ్ళిపోయిన అరగంటకు గట్టిగా ఉపిరి పోయాడు వెదబాలు.

ఎంత వద్దనుకున్నా నిప్పుటి సంఘటన కుం

గన్నెర్ల రాజగోపాల్

ముందు, మెదిలేనికి నిట్టూర్చాడు పెదబాబు.

వాడన్న మాటకు ఎదురులేదని పెదబాబుకు తెలుసు. తన బావిలోనుండి ఇక నీళ్లు దొరకవని ఎక్కడికైనా దూరప్రాంతాలకు వెళ్ళితే బాగుంటుందని ఊళ్లోని వారందరిని ప్రయోజనచేతాడు గుక్కెడు నీళ్ళు లేక ఇక్కడ వానంట కన్న ఎక్కడికైనా వెళ్ళితే ప్రాణాలు నిలుపుకోవచ్చని అందరు ప్రయోజనయ్యారు.

పుట్టిన ఊరు, పెరిగిన పరిసరాలను వదిలి ఎక్కడికో వెళ్ళాలంటే అందరికీ బాధగానే ఉంది. అందరి కళ్ళలోను నీళ్ళు తిరిగాయి. చివరిపాటిగా ఊరివైపుచూసి, ఈళ్ళురుడి గుడివైపు తిరిగి చేతులెత్తి నమస్కరించారు. పెదబాబు ముందుగా తన జీపు కదలించాడు. వల్లెవార్లందరూ పెదబాబును అనుసరించారు.

“అమ్మా... అమ్మా!” మీసాలు మెలిపెడుతూ వికటహాసం చేశాడు. అప్పుడే ఊళ్లోనికి అడుగుపెట్టిన చిన వీర గంగులు. వాడి వికటహాసం పాడువద్ద ఆ పాత కొంపల్లో మరింత వికటంగా ప్రతిబింబించింది! మరో నాలుగడుగులు వడిచి మరింత భయంకరంగా నవ్వాడు వాడు! విశ్వాసంతో వాడివెంట తిరుగుతున్న కుక్కకూడా భో భో మంది. ఏధి విద్యా సుస్యంగా ఉంది. ఎక్కడ ఏ అలికిడి లేదు.

“ఏంది యాయాల పిల్ల కూన అరుసైన ఇని పించటంలేదే?” అని తనలో తనే అనుకొని ముందుకు అడుగులు వేశాడు గంగులు. తప్పకగా ఉన్నాడేమో అడుగులు తడబడ్డాయి. ఓ కొంపముందుకు వచ్చి ఆగిన గంగులు “ఓరేయ్ నరిసిగా!” అన్న కేకలాంటి అరుపుతో పిలిచాడు. కొంపలోనుండి ఏ అలికిడి లేక పోయేసరికి మళ్ళీ కేక పెట్టాడు గంగులు.

“ఓరేయ్ నరిసిగా, ఈ యాలతో పెదబాబు మాకలు పెల్లిపోయినాయి!” అంటూ తన చేతిలో భరితర మెరుస్తున్న కత్తికేసి చూసి ముందుకు కదిలాడు. పెదబాబుగారి కాంపొందు గేటును కాలితో ఒక్క తన్ను తన్నాడు. శబ్దంవేస్తూ గేటు తెరుచుకుంది. కాంపొందు లోపలికి వెళ్లిన గంగులు ఇంటి తలుపులకు వేదాతున్న తాళం చూసి అమ్మాహా!... అని బిగ్గరగా నవ్వాడు.

“పెదబాబు పిరికివాయాయి! పిన యార గంగులు దెబ్బ అంటే పెదబాబు “అమ్మా!” అంటూ పారిపోయాడు. ఎదవవాయాయి! ఎదవపురవిదవ! గంగులంటే నిలుచుకున్నాడో!” అని మరింత పెద్దగా నవ్వుతూ చేతిలోని కత్తి తలుపుల మీద ఎసిరాడు. ఆ సంతోషం లోనే గుడివెళ్ళే సదేచి తడిక కాలితో తన్ను “ఓనీ గంగీ! ఇది ఇన్నావా, ఈ గంగులి పేరు పెరితే పెదబాబు వరాలి! అమ్మాహా!” నవ్వుతూ చివగిన బొంత కప్పుకున్న గంగిని కాలితో తన్ను ఆటు, ఇటు కదిలించాడు.

గంగి కప్పుకున్న బొంత ఎక్కడు తీసి మూవ ముఖం లోనికి చూసి “మావా!” అంది. కాని ఎండిపోయిన పెదవుల మధ్యనుండి మూట పెగిలిరాల్సేపోయింది. నాలికతో పెదవులు తడిపి “మావా!” అంది మరో మారు. ఈ మారు మూవ అన్నమాట బావిలోనుంచి వచ్చినట్టు హీనస్వరంతో వినిపించింది.

గంగులు ఆత్రం గంగి కళ్ళలోనికి చూశాడు. “మావా! గుక్కెడు నీళ్ళ!” శక్తి వంతటిసి కూడదీసుకొని అడిగింది గంగి.

గంగులు పెదబాబుగారి పెరటి బావి వద్దకు పారిపోయాడు నీటి కొరకు. బావిలోనికి తొంగిచూస్తే తను వేసిన రాళ్ళు, రప్పలు వెక్కిరించాయి.

“గంగీ!” అంటూ తన నిస్సహాయ స్థితికి బాట్టు పీక్కున్నాడు గంగులు.

“నిన్ను దక్కించుకుంటాను గంగీ!” అంటూ గుడిచే నైపు మళ్ళీ పరిగెత్తుకు వచ్చాడు. గంగి మామ వైపు ఆశగా చూసింది. వాడి వట్టచేతులను చూసి నిరాశతో కళ్ళు తేలవేసింది.

“నిన్ను బతికించుకుంటాను గంగీ, నిన్ను బతికించుకుంటాను” అంటూ గంగిని తన చేతులలోనికి తీసుకొని సైకి లేచాడు గంగులు. గుడిచే బయటికి వచ్చి ఊళ్లోనివారు వెళ్ళిన వైపుగా అడుగులు వేశాడు. వాడి వెంట కుక్కకూడా పరుగులెత్తింది.

గంగులు పెళ్ళాన్ని భుజంమీద వేసుకొని పరుగులాంటి నడక సాగిస్తున్నాడు. మధ్య మధ్యలో “నిన్ను బతికించుకుంటాను గంగీ!” అని తనలోతానే అనుకుంటున్నాడు. అప్పుడప్పుడు గంగిని కుడి భుజం మీదినుండి ఎడమ భుజం మీదికి మార్చుకుంటున్నాడు. అరగంట గడిచిన తరువాత ఏటిఒడ్డు చేరుకున్నాడు గంగులు. ఏటిలో అంతకుముందు పూడ్చిన శవాలను పైకిలాగి పీక్కుతింటున్నాయిన్నకలు, రాబందులు.

ఏటి ఒడ్డున గంగిని దింపి రెండు నిమిషాలు గట్టిగా ఊపిరి పీల్చి మళ్ళీ ఎత్తుకున్నాడు. ఇసుకలో అడుగులు భారంగా పడుతున్నాయి. వాడి వెంటవచ్చిన కుక్క శవాలను వాననవట్టి నగం దూరం అటువైపుగా వెళ్ళినక్కలను చూసి మళ్ళీ వాడివెంట పరిగెత్తుకు వచ్చింది.

ఆవలి ఒడ్డు మరో ఇరవై గజాలు ఉండవగా వాడి భుజం మీదఉన్న గంగి పూర్తిగా తలవాలేసింది.

“గంగీ!” అంటూ కూలబడ్డాడు గంగులు. వాడి అరుపుతో శవాన్ని పీక్కుతింటున్న నక్కలు పారిపోయాయి!

భుజంమీదినుండి గంగి శవాన్ని దించి “నిన్ను దక్కించుకోలేక పోయాను గంగీ!” అంటూ దాని ముఖాన్ని రెండు చేతులతోను కదిలించాడు. ఎండిపోయిన పెదవుల మధ్యనుండి బయటికి వచ్చిన పంచటి నాలికతో గంగి ముఖం చాలా భయంకరంగా కనిపించింది. ఇసుకలో గుంటతీసి గంగి శవాన్ని పాతిపెట్టి ఏదో నిశ్చయానికి వచ్చినట్టు గట్టువైపు అడుగులు వేశాడు. ఇప్పుడు వాడి ముఖంలో క్రూరత్వం కొట్టవచ్చినట్టు గుడిస్తున్నది. నల్లటి ముఖంలో ఎర్రబారిన కళ్ళు మరింత భయాన్ని కలిగిస్తున్నాయి.

వీరుడాలి బయటికివస్తే దూరంగా పోతున్న ఊరి వాళ్ళు కనుపించారు.

“నరిసిగా, ముత్యాలూ!” అంటూ కేక పెట్టాడు గంగులు. గొంతుచించుకొని మరో మారు కేకవేసి నరికి వెళుతున్న వారు తిరిగి చూశారు.

పదిహేను నిమిషాలు గడిచేలోపల వారిని చేరుకున్నాడు గంగులు. వాడి ఆకారాన్ని చూసి అందరు జడుసుకున్నారు. ఏంజేస్తాడో అన్న భయంతో ఎక్కడెవరక్కడ నిలిచిపోయారు.

“ఓరేయ్ నరిసిగా! పెదబాబు ఎక్కడ?” అని కలితంగా అడిగాడు.

ముందు వెళుతున్నట్టు సైగ చేశాడు నరిసిగాడు. రెండు పర్లాంగుల దూరంలో జీపు చూసి “పెదబాబూ!” అంటూ గొంతు చించుకొని పరిగెత్తాడు.

“పెదబాబూ!” అన్న గంగులు కేక వినిపించేసరికి స్వీరింగు ముందు కూర్చున్న పెదబాబుకు ముచ్చెనుటలు పోశాయి! ఆ ప్రయత్నంగా చేతులు వణికి గుండె జల్లుపంది. ఆక్సీలేటరును తొక్కటానికి వెళ్ళినకాలు ప్రేకుమీద పడి జీపు అగిపోయింది! పెదబాబు వెనక నున్న గంగుల్ని సైడు అద్దంలో చూసి క్షణక్షణానికి నదులుతున్న దైర్యాన్ని కూడదీసుకొని ఆక్సీలేటరును తొక్కాడు. జీపు స్వీడు అందుకుంది.

“పెదబాబూ! పెదబాబూ!” అంటూ జీపు వెనకాలే పరుగెత్తసాగాడు గంగులు.

కొద్దిసేపు గడిచేటప్పటికి జీపు వాడి కనుమాపు మేర దాటిపోయింది. అయినా గంగులు అలాగే పరిగెత్తసాగాడు. వాడివెంట కుక్కకూడా పరిగెత్తింది. అలా అరగంట పరుగెత్తి రోడ్డు చేరుకున్నాడు. గంగులు. ఆయాసం ఎక్కువైంది. “పెదబాబూ!” అని గొంతు చించుకొనేట్టుటికి నోరు ఎండిపోయింది. చూటిచూటికి నాలుకతో పెదవులు తడుపుకోసాగాడు.

దూరంగా రోడ్డుమీద ఏదో కనిపించేసరికి “పెదబాబూ!” అంటూ మరో కేక పెట్టి మళ్ళీ పరిగెత్తసాగాడు. ఈ కేకమాత్రం వాడి నోటినుండి చాలా

ఒక ఆలోచనకూ ఒక వస్తువుకూ మధ్యవర్తివంటిది—చిత్రపటం. —కోశరిడ్డ

హీనస్వరంతో వెలువడింది. మరికొంతసేవలాగే పరిగెత్తేసరికి నోరు పూర్తిగా తడి అరిపోయింది. క్షణ క్షణానికి నాలికతో పెదవులను తడుపుకున్నప్పటికీ ప్రయోజనం లేకపోయింది. అందుకుతోడు ఆయాసం ఎక్కువై ఊపిరి పీల్చటానికి వీలుకాకపోయింది. రాత్రి బాగా తాగి ఉండటం వల్ల దప్పక మరింత ఎక్కువైంది. ఆవేశంతో పెరిగెత్తుతున్న సమయంలో రోడ్డుమీది కంకరరాయి తగిలి మూడు పార్కులు పార్లాడు గంగులు. కుడికాలి బొటనవేలు చిదిమిపోయి రక్తం కారసాగింది. బాధతో దానివైపు చూసినంతసేపు చూసి బొటనవేలిని వోట్లో పెట్టుకొని చూసిరించాడు. దూతితో నిండి గడ్డకట్టిన రక్తం పుల్లగా ఉంది. అంతబాధతోను మళ్ళీ పరిగెత్తసాగాడు గంగులు. కాని ఎంతోదూరం పరిగెత్తలేకపోయాడు. కాలు విసరితంగా వచ్చి పెట్టింది. మరోవైపు నోరు పూర్తిగా ఎండిపోయింది. “దావా... నీళ్ళ...!” అంటూ రోడ్డుమీదే పడిపోయాడు గంగులు. కిందపడి పార్కుతున్న గంగులు చుట్టూ తిరిగి భో భో మంటూ మెరుగపొగింది కుక్క.

రోడ్డుకు అవలివైపున కొద్దిదూరంలో ఉన్న చింతపెట్టు చాటున ఉన్న కుక్కపిల్లి ఆ కుక్క అరుపుతో బయటికి వచ్చింది. కుక్కపిల్లితోపాటు బన్నుకొరకు ఎదురుమాస్తాన్న పంజీలమ్మ చెల్లు చాలునుండి వచ్చి రోడ్డుమీద చూసింది.

ఎవరో రోడ్డుమీద వడి తన్నుకులాడటము, వాడి చుట్టూ కుక్క తిరుగుతూ మొరగటము చూసిన వంతులమ్మ రోడ్డుమీదికి వెళ్ళింది.

“అయ్యో . . . నీళ్లు . . . ! గంట ఎండుకు పోతూంది నీళ్లు!” అంటూ అటువైపు నుండి ఇటు వైపు పొర్లినవారిని చూస్తూనే నిక్కచ్చిరాలయింది వంతులమ్మ. ఒక్కమారుగా ఆమె ముఖంలో ఎక్కడ లేని అనవ్వును పుట్టుకునవ్వంది.

“నీ . . . నీ! ఈ రాక్షసుడా? నీడు నిక్కచ్చి పు వావు చావ వలసిందే!” అంటూ ముఖం ప్రక్కకు తిప్పుకుంది. తనకు పుత్రాకం కలిగించిన వీడికి ఇక్కడ వాడు. వీళ్ళే చిత్రహాసం చేయాలి! వెళ్ళాళ్ల పసికండు అని కూడా జాలిలేని ఈ కసాయి వాడికి ఇంత తొందర లోనే భగవంతుడు ఇక్కడ విడిస్తాడనుకోలేదు.

“అయ్యో. కడుపులో మంట! చచ్చిపోతున్నాను. దావాం. . . నారెండిపోతున్నది. నీళ్ళు! అమ్మా. . . బాబు. . . దేవుడా, నీళ్ళు!” అంటూ గంగులు దావానికీ, కడుపులో మంటకు ఓర్పుకోలేక తపతప కాళ్ళలో వేసే కొట్టసాగాడు.

పూర్వదువిదారకమైన వాడి అరుపులు, చేష్టలు ముఖం ప్రక్కకు తిప్పుకున్నవంతులమ్మను వాడివైపు తిప్పుకున్నాయి.

“కడుపులోమంట! . . . కడుపులో మంట! . . . నీళ్ళు! . . . నీళ్ళు! . . .” అంటూ వాడు పొర్లికడుపు మీద కొట్టుకోసాగాడు.

‘తన కడుపువంట నిర్వాక్షిణ్యంగా కూర్చోత వాడు, పొర్లితూనే పసికండును పాడిచి చంపిన ఈ రాక్షసుడు ఇంతకంటే మరింత నిక్కచ్చంగా చాలా.

తను ప్రేమకు నిదర్శనంగా కలిగిన బాబు రఘు బాబును చూసి ఎంతో మురిసిపోయేవాడు.

“వద్దా! మన బాబును చూసి అయివా మా వాస్తు మన ప్రేమకు అంగీకరిస్తాడు వద్దా!” అన్నాడు. చాలామాటల్ని రఘుకాని. . . కాని. . . ఆ రోజున,

“వద్దా! ఉప్పు ఆకకూడా నేటితో నిరాశ అయింది. మా వాస్తు చాలా కఠినమైన వద్దా! ఇక్కడ ఎన్నో రోజులు మనం ఇక్కడ ఉండకూడదు. దూరంగా వెళ్ళిపోదాము. మా వాస్తు ఆస్తిలో చిల్లిగన్నకూడా అవసరం లేదు. ఏఉన్నావు చాలా వద్దా! మనఇద్దరికీ పెద్దఆస్తి బాకే వద్దా” అంటూ ఉయ్యాలలో వడుతున్న బాబును చేతులలోనికి తీసుకొని మురిసి పోయాడు.

“ఏం జరిగింది రఘు?” అంటూ అతని జాబ్బు లోనికి వెళ్ళు పోవచ్చి ఎంతో ఆస్వయంగా అడిగింది మమ్మ.

“వద్దా!” అంటూ కళ్ళునిండా నీళ్ళు పెట్టుకున్నాడు రఘు.

“రఘూ! అనలు ఏమి జరిగిందో నాకు చెప్పావా?” అంటూ అతని కప్పీరు చీరలో తుడిచింది.

జాలిగా తన కళ్ళలోనికి చూశాడు రఘు. “వద్దా రెండు మూడు రోజులలోపల నేను ఏర్పాట్లుచేసి చేస్తాను. మనం ఎక్కడికైతే వెళ్ళిపోయి పోయినా సుఖవడంగా వచ్చా!” అన్నాడు మరి ఏం జరిగిందో చెప్పకనే.

వద్దా రఘు చేతులలోనుండి బాబును అందుకుని పొర్లి ఉయ్యాలలో వేసింది. వద్దా పొలిస్తూంటే

రఘు వద్దవైపు బాబువైపు కన్నార్పకుండ చూశాడు. ఎందుకో బయటికి వెళ్ళి వదిలి విడిచిపోతే తిరిగి వచ్చింది వద్దా.

“ఓరేయ్ గంగులూ, వాడు నా బిడ్డరా. వాడు మాకు పుట్టినబిడ్డరా, మా ప్రేమకు నిదర్శనంగా పుట్టినబిడ్డ. నన్ను చంపి తరవాత వాడిని చంపరా!” అన్న రఘు మాటలు వినిపించాయి.

గంగులు రఘును ఒక తోపుతొనే ఉయ్యాలవద్దకు వెళ్ళాడు.

“పేమ. . . పేమ ఏంటి సినబాబూ? కులం లేనిదానిలో కులమును పేమా? నడుపుకున్నట్లువని ఇదేనా? మీ జీవితానికి మచ్చు సినబాబూ ఇది. అందుకని పెదబాబు ఈ అడ్డు తప్పించమన్నాడు.” అంటూ నడుములో దోపుకున్న కలితిన ఉయ్యాలలో వడుకున్న పసికండును పాడిచాడు.

తలుపులవద్ద నిలుచున్న వద్ద ఆ దృశ్యాన్ని చూసి కెప్పుడుమి కేకమేస్తా వడిపోయింది.

తన చేతకానితనానికి సిగ్గుపడి పారిపోయాడు రఘు.

“దేవుడా నీళ్ళు. . . అమ్మా నీళ్ళు!” అంటూన్న గంగులకేకతో జ్ఞానకాలంపండి తెప్పరిల్లింది వద్దా.

“అమ్మా. . . తల్లీ. . . నీ కాళ్ళుట్టుకుంటాను. గుక్కెడునీళ్ళు” అంటూ గంగులు వద్ద కాళ్ళు మిట్టాకోడోయాడు.

“నీ!” అంటూ వక్కకు తప్పుకుంది వద్దా.

“అయ్యో మంట. . . కడుపులో మంట. వాలిక వీడుచక్కలుకపోయింది. దేవుడా నీళ్ళు. . . గుక్కెడు నీళ్ళు. . . చచ్చిపోతున్నాను. తల్లీ. . . అమ్మా!” అంటూ కాసేపు తన్నుకులాడి గంగులు స్మారకం తప్పిపోయాడు.

“అమ్మా!” అంటూ ఆక్రమించిన వాటి హీనవ్యం వినిపించేనికి వద్దలో ఎక్కడో దాక్కున్న మాతృహృదయం మేల్కొంది.

వది, వది హేను విమిషాలకన్న ఎక్కువ బ్రతకడు వాడు. తను ఏదైతే ఆశించిందో అదే జరుగుతున్నది. వాడు ఆ రాక్షసుడు, కసాయివాడు చచ్చిపోతాడు. ఆ ప్రయత్నంగా వద్దముఖం నంతోషంతో వెలిగి పోయింది. పెదబాబు చెప్పింది అది ఎంత రాక్షస కృత్యమైతే వేసే చదువులేని ఈ మూఁడు ఇక ఉండదు!

‘వాడు చదువులేని మూఢుడు. మనమల్లని ద్విపాదవతువు వాడు. మంచి ఏదో చెడుఏదో తెలియక ఎన్నో పాపకృత్యాలు చేశాడు. తెలియనిమూఢుడు వాడు. మరి చదువు, సంస్కారము, మంచి, చెడు తెలిసి ఆలోచించే వివక్షణ జ్ఞానం కలిగిన నీవు ఏమి చేశావు? ఒక్క మనిషి చచ్చిబ్రతుకంలో ఉంటే వాడిచావు కోసం నీవు మూఢురాలివేగా?’ అని నిందిన ప్రశ్నించింది. అంతరాత్మ వద్దను.

‘జాలి, కరుణ, దయ, — ధర్మం, సానుభూతి, సహాయము, ఏమి వాడికి తెలియవు. మనమల్లని పశువు వాడు. మరి నీలో జాలిఉంది కరుణ ఉంది. దయాధర్మాలున్నాయి. అన్నింటికీ మించిన క్షమాగుణం ఉంది వాడి చావుకు వాడిని వదిలిపెట్టావు. మనమల్లని లేదు కాబట్టి పశువుకు, వాడికి బేదంలేదు. ఇప్పుడు నీవు చేసినదాన్నిబట్టి చూస్తే వాడికి, నీకు ఇక శ్రేణమేమిటి?’

‘అవును వాడికి నాకు శ్రేణమేమిటి?’ తమ్ము లనే ప్రశ్నించుకుంది వద్దా.

‘ఉహా! వాడు కపాయివాడు, పసికండుఅని జాలి లోక చంపినాడు!’

‘మరి ఇప్పుడు నీవు చేసేదేమిటి? ఆ కపాయివాడే నీళ్ళు. నీళ్ళు’ అంటూ ఆక్రమిస్తూంటే చూస్తూ ఉండిపోయావు! మరి నీవు అంతవిద్వరుగా ఉండటం కఠినత్యమనిపించుకోదా?’

“ఉహా!” తనేమి చేసింది వాడిచావుకు తనలా కారణమూతుంది?

‘కారణంలేకపోయినా కపిసం మానవుడిమీద మానవుడు చూపించవలసిన సానుభూతి, సహాయము వెయ్యలేకపోయావు’ అంది అంతరాత్మ.

‘సహాయము ఎలా వెయ్యను? వాడికి కావలసింది నీళ్ళు. లాగూనికి గుక్కెడు నీళ్ళు లేకనేకూడా నానువ్యంలా ఉమ్మ వదిలి పోతున్నావు?’

తన పసికండు చనిపోవటంతోనే తను, మాతృహృదయం బాధపడిమ్మ వాడు చనిపోవటంతోనే తాటితల్లికూడా బాధ పడుతుంది.

బాధలో మెలికలు తిరుగుతూ “అమ్మా. . . తల్లీ” అంటూ స్మారకం తప్పిన ఆ దృశ్యం మరోమారు వద్ద కళ్ళముందు మెదిలింది.

అమె హృదయం ఆర్ద్రమయింది. అంతవరకు అమెలో దాగిన జాలి, కరుణ, ఉచ్చైనలా పొంగుకు వచ్చాయి.

కిందపడిపోయిన గంగులు ముఖాన్ని అటు ఇటు కదిలించి చూసింది. ముక్కువద్ద వేయించి క్షాన అడటం గమనించి ఆత్రతగా నీటికోరకు నలువైపుల చూసింది. కనుచూపుమేరలో ఎక్కడ ఏమి కనిపించక పోయేవరకే విస్మయాలో నిలిచిపోయిన వద్ద వాడి వక్కగా కాళ్ళు బారచాచి వడుకున్న కుక్కను, తన వెంట వచ్చిన కుక్కపిల్ల దాన్ని కడుపుమీద ఎక్కి పాలు తాగడము చూసింది. వద్ద క్షణకాలం వాటివైపే కన్నార్పకుండ చూసింది అమె మనోవిధి ఏదో తట్టితలా మెరిసింది.

వద్ద గంగులు వక్కగా కూర్చోని వాడి తలను తన ఒడిలోనికి తీసుకొని, ముందుగా రెండు ధరలు వాడిపెదవులమీద తడిపి కుడిచన్ను వాడిపెదవుల కందించింది.

కంకరలోడ్డు చేరుకున్న వల్లెవాసులు వరిసిగిడి కేకతో ఎక్కడివారక్కడ నిలిచిపోయారు.

“ఓరేయ్ మూత్యాలు, అటువైపు ఏందిరా? ఓరేయ్ అటు. . . అటు. . . మనవల్లెవైపు.” అంటూ తను వల్లెవైపు చూపించాడు వరిసిగిడు.

వరిసిగిడు చూపించినవైపు అందరు చూశారు! దట్టంగా కమ్మిన వల్లని మేఘాల మధ్యనుండి కుండపోతగా పోస్తున్న వర్షపుధారల! అమృత ధారల!

